

ת"פ 2598/06/16 - מדינת ישראל נגד ב א

בית משפט השלום בירושלים
ת"פ 16-06-2598 מדינת ישראל נ' א(אחר/נוסף)

המאשימה	כבוד השופט ירון מינטקביץ מדינת ישראל ע"י עו"ד דן שורקי	בפני בעניין:
הנאשם	נגד ב א ע"י עו"ד חגית רייזמן	

גזר דין

רקע

הנאשם הורשע לאחר שמיעת עדויות, בשתי עבירות של תקיפת קטין על ידי אחראי. על פי העובדות שנקבעו בהכרעת הדין, הנאשם הכה את בנו א, יליד שנת 2004, בשני מקרים שונים:

הארוע הראשון התרחש במרץ 2016. במקרה זה הכה הנאשם את א באמצעות מטאטא, חגורה ובאמצעות כבל של עכבר המחשב וגרר אותו אל תוך הבית. הדבר היה לאחר שנמסר לנאשם מבית הספר בו למד א, כי הוא הושעה מהלימודים.

הארוע השני התרחש בסוף שנת 2015, ובו הכה הנאשם את א באמצעות חגורה. להשלמת התמונה אציין, כי בכתב האישום יוחסו לנאשם מעשים נוספים מהם זוכה.

טעוני הצדדים

ב"כ המאשימה שם דגש על חומרת העבירות ועל הערכים המוגנים שנפגעו כתוצאה מביצוען. כמו כן התייחס לעובדה כי הנאשם לא קיבל אחריות למעשיו ולתסקיר שירות המבחן השלילי. אשר על כן ביקש לקבוע מתחם עונש הולם הנע בין שישה חודשי מאסר לבין שנתיים מאסר ממש וביקש למקמו במרכז המתחם.

ב"כ הנאשם שמה דגש על נסיבות חייו של הנאשם, על העובדה כי ההליך הפלילי פגע קשות במשפחתו וגרם לקשיים כלכליים קשים. כמו כן התייחסה ב"כ הנאשם לכך שהנאשם נמצא זה חודשים רבים בתנאי מעצר בית ומורחק ממשפחתו. ב"כ הנאשם טענה, כי ענישה מחמירה תעמיק את הפגיעה באשת הנאשם ובילדיו וכי יש להקל עימו, בשל הנזקים שנגרמו למשפחתו בשל ההליך. לפיכך, ביקשה להסתפק בימי מעצרו של הנאשם ולהשית עליו הנאשם מאסר מותנה.

ב"כ הצדדים הגישו פסיקה לתמיכה בטעוניהם.

הנאשם ניצל את זכות המילה האחרונה. בדבריו תיאר את קשייו הכלכליים אשר נבעו מהרחקתו ומאובדן עבודתו, וכן התייחס לבעיות הבריאותיות שנגרמו לאשתו כתוצאה מכך.

מתחם העונש ההולם

חומרת מעשיו של הנאשם ברורה ורבה. במקרה אחד הכה הנאשם את בנו הקטין באמצעות מטאטא, ככל העכבר וחגורה. במקרה שני הצליף הנאשם בנו בחגורה.

מעשי אלימות גורמים לפגיעה בגופו של הקורבן באוטונומיה שלו ובכבודו. כאשר האלימות היא בתוך המשפחה, מתווספת אליהם פגיעה משמעותית במסגרת המשפחתית וביציבותה ובתחושת הבטחון של הקרבן. הפגיעה הגופנית היא קשה, אך חמורה יותר היא הפגיעה הנפשית שנגרמת לבני המשפחה, ובייחוד לילדי הנאשם, מכך שבית המשפחה, המקום בו אמור אדם לחוש בשלווה ובטחון כשהוא מוקף באהובים עליו, הופך לזירת אלימות.

מעשים אלו פוגעים לא רק במושא התקיפה אלא בכל בני המשפחה, הנחשפים שלא בטובתם לאווירת אלימות ופחד. גם ללא נתונים ברורים, לא קשה לתאר אילו נזקים נגרמו לילדיו של הנאשם, במיוחד א, כתוצאה ממעשיו. אסתפק בהפניה לסופה של חקירתו של א, שם ביקש בבכי מהחוקרת כי תוציא אותו מבית הוריו לפנימיה, בגלל האלימות הנוהגת שם.

על החומרה שבמעשי האלימות בתוך המשפחה עמד ביהמ"ש בע"פ 6758/07 פלוני נ' מדינת ישראל:

"מעשי אלימות בתוך המשפחה נתפסים כבעלי חומרה מיוחדת במערכת האיסורים הפליליים העוסקים בעבירות אלימות. הציפייה האנושית הטבעית היא כי בתוך משפחה ישררו יחסי אהבה, הרמוניה, וכבוד הדדי. הפרת ציפייה זו הופכת את השימוש באלימות במשפחה לתופעה העומדת בניגוד עמוק לחוש הצדק האנושי. יתר על כן, במסגרת המשפחה, מופעלת האלימות על פי רוב בידי החזק כלפי החלש. פערי הכוחות הם גדולים כשמדובר באלימות כלפי קטינים או כלפי בת זוג... נפוצותן של עבירות אלה, והצורך להגן על קרבנות האלימות שהם על פי רוב חסרי ישע, תורמים אף הם להחמרה הנדרשת בענישה בעבירות אלה".

ר' גם דבריה של כב' השופטת בייניש בע"פ 4596/98 פלונית נ' מדינת ישראל

"יש לקבוע כי ענישה גופנית כלפי ילדים או השפלתם וביזוי כבודם כשיטת חינוך מצד הוריהם, פסולה היא מכל וכל, והיא שריד לתפיסה חברתית-חינוכית שאבד עליה הכלח. הילד אינו רכוש הורה; אסור כי ישמש שק אגרוף, בו יכול ההורה לחבוט כרצונו, כך גם כאשר ההורה מאמין בתום לב שמפעיל הוא את חובתו וזכותו לחינוך ילדו. הילד תלוי בהורה, זקוק לאהבתו, להגנתו ולמגעו הרך. הפעלת ענישה הגורמת לכאב ולהשפלה אינה תורמת לאישיותו של הילד ולחינוכו, אלא פוגעת היא בזכויותיו כאדם. היא פוגעת בגופו, ברגשותיו, בכבודו ובהתפתחותו התקינה. היא מרחיקה אותנו משאיפתנו לחברה נקייה מאלימות. אשר על כן, נדע כי שימוש מצד הורים בעונשים גופניים או באמצעים המבזים ומשפילים את הילד כשיטת חינוך, הינו אסור בחברתנו כיום".

ר' גם ע"פ 30/04, פלוני נ' מדינת ישראל:

"...כאשר הפוגע האלים איננו אלא אביו של הנער הנפגע, המופקד מכח הטבע ומכח המשפט על הגנתו, ועל שלומו, טובתו, ורווחתו. הצורך להגן על קטינים חסרי ישע מפני מבוגרים הפוגעים בהם פגיעות אלימות מחייב מסר עונשי חד משמעי. על אחת כמה וכמה כך הוא כאשר הפוגע הינו בן משפחה של קרבן האלימות, כאשר הניגוד העמוק בין חובתו הטבעית והמשפטית לבין מעשיו בולט במיוחד וראוי להוקעה עונשית מיוחדת" (ההדגשה שלי- י.מ.).

לאור אלה, מתחם העונש ההולם את מעשי הנאשם הוא מאסר בפועל, לתקופה שבין מספר חודשים ועד שנה וחצי.

נסיבות אשר אינן קשורות לעבירה

הנאשם יליד 1981. נשוי ואב לארבעה ילדים. אין לחובתו הרשעות קודמות.

מתסקיר שירות המבחן עלה, כי הנאשם מכחיש באופן גורף כל גילוי של אלימות כלפי ילדיו וכי הוא מאשים את גורמי הרווחה ואת ילדיו כי שיקרו ביחס למעשיו. שירות המבחן התרשם, כי הנאשם מתבצר בעמדותיו וכי הוא נמנע מלקיחת אחריות. כל ניסיונותיו של שירות המבחן לגייס את הנאשם להליך טיפולי ולהדרכה הורית נתקלו בסירוב.

להערכת שירות המבחן דפוסי אישיותו הנוקשים של הנאשם, הכחשתו הגורפת והתנהגותו הכוחנית והאלימה מהווים גורמי סיכון לכך שהנאשם ישוב ויבצע עבירות דומות. מנגד, שירות המבחן פירט בתסקירו גם נקודות לחיוב, ובהן השתלבותו של הנאשם במעגל העבודה עד לביצוע העבירות וכן דאגתו הקונקרטית למשפחתו.

לאור הכחשתו הגורפת של הנאשם וסירובו המוחלט להליך השיקומי-טיפול, כמו גם בשל חומרתן של העבירות בהן הורשע, שירות המבחן המליץ על הטלת עונש של מאסר בפועל, אשר יאפשר הרחקתו של הנאשם מביתו ויהווה הרתעה ממשית ביחס לאלימות עתידית מצדו.

דין והכרעה

הנאשם לא קיבל אחריות למעשיו, אף לאחר הכרעת הדין בעניינו, והוא עודו מתבצר בכפירתו. גם בדבריו לפני התמקד הנאשם בקשיים שנגרמו לו ולמשפחתו בשל ההליך, ולא מעבר לכך. איני זוקף כמובן לחובת הנאשם את העובדה כי ניהל הוכחות, שהרי זוהי זכותו של נאשם. ועם זאת יש להודאת נאשם משקל לקולא, ממנו לא יהנה הנאשם. במיוחד יש להודאת נאשם משקל בתיקי אלימות במשפחה, שכן יש בה לחסוך מקטין את הקושי הכרוך במתן עדות נגד אביו, וקבלת אחריות של אדם לפגיעה שגרם לבני משפחתו.

הנאשם אף סרב בתוקף ליטול חלק בהליך טיפולי אשר יכול היה לסייע לו לפתור את הקשיים עליהם עמד שירות המבחן בתסקירו ואף לתרום לייצובה מחדש של משפחתו. נתון זה פועל לחובת הנאשם, שכן עולה ממנו חוסר מודעות מוחלט של הנאשם לפסול שבמעשיו ולנזקים אותם גרם לילדיו.

התקשיתי להבין טענת ב"כ הנאשם, כי יש לזקוף לזכותו את הפגיעה אשר נגרמה למשפחתו בשל ההליך: כתב האישום הוגש נגד הנאשם בשל מעשיו. הנאשם הורחק מבני משפחתו בשל הסכנה שהוא מהווה להם. מהתסקיר עולה, כי גורמי הרווחה ניסו לסייע לנאשם בכל דרך, וכי הוא סרב לכל המתווים שהוצעו לו. הנאשם הוא זה שאחראי לפגיעה בבני משפחתו והנזק אשר נגרם להם כתוצאה מההליכים פועל לחובתו, לא לזכותו.

מנגד, זקפתי לזכותו של הנאשם את העובדה כי אין לחובתו הרשעות קודמות. עוד הבאתי בחשבון, כי ניהול ההוכחות לא

היה לשווא, שכן הנאשם זוכה מארוע אחד.

אשר על כן ראיתי להשית על הנאשם עונש בצדו הנמוך-בינוני של מתחם העונש ההולם.

לפיכך גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

- א. שבעה חודשי מאסר בפועל. מתקופה זו ינוכו ימי מעצרו של הנאשם מיום 25.5.16 ועד יום 6.6.16. הנאשם יתייצב לריצוי יתרת העונש ביום 5.3.17.
- ב. ארבעה חודשי מאסר, אותו לא ירצה אלא אם יעבור עבירת אלימות כנגד בן משפחה תוך שלוש שנים מיום שחרורו מהמאסר.

הנאשם יתאם כניסתו למאסר עם ענף אבחון ומיון של שירותי הסוהר בטלפונים 08-9787377 או 08-9787336. ככל שלא יקבל הנאשם הנחיה אחרת, עליו להתייצב עד השעה 9:00 במתקן המעצר במגרש הרוסים בירושלים עם תעודה מזהה והעתק גזר הדין.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים תוך 45 יום.

ניתן היום, כ' טבת תשע"ז, 18 ינואר 2017, במעמד הצדדים.